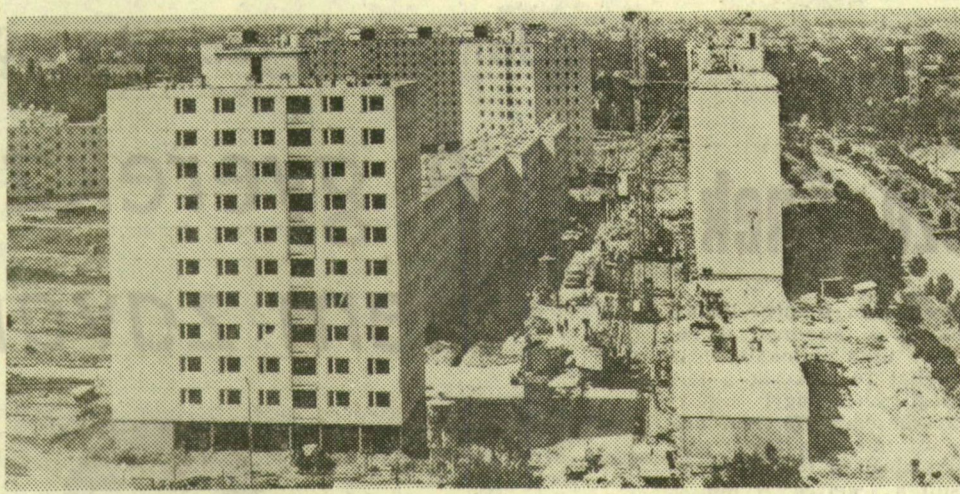

Roger Étschegaray marseille-i érsek magyarországi látogatása

Roger Étschegaray marseille-i érsek, az európai püspöki karok tanácsának elnöke a magyar katolikus püspöki kar meghívására hazánkba érkezett. Ebből az alkalomból fölkereste dr. Ijjas József kalocsai érseket, meglátogatott több püspökséget és egyházi intézményt. Rogert Étschegarayt hétfőn fogadta Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és ebédet adott tiszteletére.

Somogyi Károlyné felvétele

Az ötezredik

A József Attila sugárút mentén épülő tízemeletes szalagházat ábrázolja képünk. A tervezők ezzel szépen körülkerítették tízemeletesekkel a városnegyedet, amelynek belsőében viszonylag sok négyemeletes házat találunk. A fényképfelvétel a sugárút és a körtöltés szögletében felépült tízenkét emeletes lakóház tetejéről készült, amely épületről belátni az egész várost. Mivel az elmúlt esztendő végéig valamivel több mint négyezer lakást adtak át az építők, az idei első fél év során pedig 560 darabot, így a József Attila sugárút mentén épülő házakban található az ötezredik tarjáni lakást, hogy melyik lesz az, majd megmondják az építők munkások az év vége felé, hiszen az idén összesen 1516 lakást kell átadniuk Szeged új városnegyedében. Ezzel befejezik Tarján hatodik ütemének építését.

Fölébredt a kereskedelem?

Szerződés áruházak építése az új lakótelepeken

Zsúfolt üzletek, régi, bővítésre már nem alkalmas bolt-helyiségek, raktárak, reklamáló vevők, tehetetlen üzletvezetők. Hosszú éveken át úgy tűnt, hogy — ha épül is néhány áruház, ha szépül is néhány bolt — a város fejlődésével nem tart lépést a kereskedelem. Különösen akkor vált mindez szembetűnővé, amikor már javában tartott az új lakónegyed, Tarján építése. A modern házak tövében ezért ideiglenes, az igényektől azonban el-elmaradó jellegű, bárha ABC-áruházak is nevezett üzletek tűntek fel. A régebbiekben s az újabbakban azonban továbbra sem volt elég hely, hogy a korszerű kereskedelem korszerű áruinak, eszközeinek segítségével a város rangjához méltó kínálatot tudjanak kialakítani az üzletek.

Most azonban remény van arra, hogy ami hosszú éveken át nem sikerült, már ennek az ötéves tervnek a végére megvalósul: végleges, modern áruházak emelkednek egy év múlva Tarjánban. A városi tanács kereskedelmi osztálya a városi pártbizottság közvetítésével szocialista megállapodást kötött a Kereskedelmi Beruházási Vállalattal, a 31-es számú építőipari vállalattal és a Kereskedelmi Tervezési Intézettel arra, hogy 1975-ig Tarjánban felépítsenek minden oda tervezett kereskedelmi létesítményt, s a következő ötéves tervben is példát mutassanak a hasonló gondokkal küszködő tanácsoknak az új lakótelepek ellátására. A felajánlás egyébként két jubileumhoz kapcsolódik: Szeged, illetve hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulójához.

Ebben természetesen az építőknek jutott a főszerep: mindez azért lehetséges, mert az említett 31-es számú építőipari vállalat olyan megoldásokat talált, melyekkel előregyártott betonelemekből 9 hónap alatt össze tud állítani egy-egy ABC-áruházat. Már 1974 őszére elkészült Tarján 400-as házai között egy 1300 négyzetméter alapterületű áruház, ennek szomszédságában pedig egy 750 négyzetméter alapterületű étterem és presszó, a 600-as házak ellátására — ahol most az ELIKER épített egy ideiglenes, 240 négyzetméteres alapterületű boltot az V. és a VI. építési ütem határán — szintén 1300 négyzetméter alapterületű áruház épül.

A következő évben, 1975-ben ugyancsak a VI-os ütem területén egy-egy 800 négyzetméter alapterületű bisztró megvalósulhat. Az utóbbiban kap helyet a Patyolat felvevőhelye, egy szabóság, OFOTERT-bolt. Az említett szerződés hamarosan szentesítő vállalatok tervezésében, szervezésében, építésében a város két ke-

ideiglenes jellegű üzlet szabadul fel. Ezeket gyengén el látott városrészekbe telepítik át. Ezeknek a területeknek az ellátásáról a tanács a MESSZÓV-vel, illetve az AFESZ-szal is tárgyalásokat folytat, két, egyenként 250 négyzetméter alapterületű bolt építéséről. Újszegedre, az Erdélyi térre kerül majd az egyik Tarjánban fölöslegessé váló üzlet, de a városrészen belül is bővítésre kerülnek a következő ötéves tervben lehet számítani: akkor épül föl a Bérkert utca és az Odesszai körút sarki étterem, presszó, ajándékbolt, akkor bővítik az Odessza-lakónegyedbeli ABC-áruházat.

A kereskedelmi hálózat fejlesztésére kedvező hatással lesz majd annak a nagykereskedelmi raktárnak a felépítése is, melyet 5 vállalat szorgalmaz. A Patyolat üzeme mellett fölépítendő nagy raktár — 20 800 négyzetméter lesz az alapterülete — elkészülte után jó néhány olyan helyiség szabadul föl még a Belvárosban is, ahová szép, modern üzletek kerülhetnek. S ha a következő ötéves tervben a belvárosi tömbrekonstrukció is gyorsabban halad, közeli valósággá válik egy-egy reprezentatív bolt: autószalón, bútoráruház létesítése is. Am a jelenlét maradványok és szerződések arról tanúskodnak, hogy évek — vagy évtizedek — lemaradását készül behozni a kereskedelem.

Veress Miklós

Földgázfelhasználás magyar módra

Négy magyar vállalat, illetve intézet képviselői a barcelonai Gas Natural S. A. cég megbízottaival szerződést írtak alá, amely lehetővé teszi, hogy a közeljövőben magyar energetikai berendezéseket és a földgáz felhasználásával összefüggő magyar szellemi termékeket értékesítsenek Spanyolországban, ezen kívül harmadik piacon közösen jelenjenek meg bizonyos témákban a szerződést aláíró vállalatok. A négy magyar vállalat — a Tüzeléstechnikai Kutató-Intézet, a KGM Tervező Iro-

da, a Kohászati Gyárépítő Vállalat és a NIKEX — a földgáz magyarországi alkalmazásával szerzett gazdag tapasztalatok és a földgáz bevezetéséhez szükséges különféle berendezések külföldi értékesítésére közösen keres partnereket a nemzetközi piacon. A most aláírt megállapodást valószínűleg rövidesen már szállítási szerződések aláírása is követi. Hasonló megállapodást már korábban kötöttek NDK-beli partnereikkel, s felvették a kapcsolatot finn vállalatokkal is.

Fiatalok között

Úgy hozta a sorsom, hogy gyors egymásutánban háromszor is fiatalok közé csöppentem — politizálni. Egyszer gimnazistáknak osztottam az „igét”, kérdéseikhez igazodva; egyszer a KISZ nyári táborában „játszottunk” fórumosdit; egyszer meg abba az esti szegedi beszélgetésbe keveredtem, amelyet ma közvetít a Kossuth rádió. S mint-hogy mindegyikén ragadt valami rám is, nem állhatom meg, hogy ki ne beszéljek egyet s mást a fiatalok között szerzett élményeimről.

1.

Kezdhettém mindjárt azzal, hogy hihetetlenül érdeklődő, kíváncsi a mai fiatalok. Eberem figyelni a világ dolgait. Van, amit tőlünk tud, van amit más rádiókból vagy lapokból, s szinte mindent meg akar érteni; rendet akar teremteni gondolkodásvilágában; be akarja illeszteni információit alakuló-fejlődő tudatrendszerébe. Politikusi nemezedék tehát, amelynek természetes közege a szocializmus és a szocialista demokratizmus, s nagy igazságérzettel, hittel és érzékeny közéleti erkölccsel él, gondolkodik, vitatkozik. Úgy mondja a magát, olyan szenvedéllyel, ahogyan csak felelős generációk tehetik, és közben figyel az érvekre, a társadalmi valóságra, respektálja a vitatkozó partnerek igazát is. Nem hagyja magát könnyen meggyőzni, de nem is makacs. Mellébeszélést és féligazságot nem respektál, korrekt magyarázatok, tényismertetések előtt fejet hajt.

Azt hiszem, ez a diagnózis kedves a felnőtt generációknak, is amelyek néha igen gyorsan és szenvedélyesen ítélkeznek a fiatalokról, mert hosszú a hajuk, lezser az öltözködésük, gyors a szájuk. Hiszen ha komoly dolgokról van szó, rájuk hangolódunk ezek a gyerekek. Ha komolyan veszik őket, ők sem maradnak adósak a komolysággal. És tehetséges, okos fiatal korosztályok jönnek utánunk, ezt bizonyítja a meghatározó többség magatartásával, felelős gondolkodásával, de még belátásával is.

2.

Máskor is és többször is volt alkalom ellesni fiatalok életérzéseit, örömeit, gondjait, szellemi világukat. Akár csak pár évvel ezelőtti tapasztalatokra hivatkozzak: egy-értelmű és gyors pozitív fejlődést érzékelhet köreikben az ember. Bizonyítja ezt a személyes fogalmazás mellett például egy olyan tudományos dolgozat is, amit a Tanárképző Főiskolán készítettek. A felvételizőkkel politikai teszteket készített egy diákcsoport, és összehasonlította a válaszokat a későbbben jelentkezőkével. Négy esztendő legfőbb tapasztalat-különbségei így foglalhatók össze: jobban értik a fiatalok a társadalmi fejlődés menetét; járatosabbak a fejlődés törvényeinek megértésében és tettenérésében; másként, dialektikusabban fogják fel a társadalmi élet bizonyos el-mentmondásait; messze jobban értik a demokratizmus és a diktatúra egymáshoz való viszonyát; világosabbak számukra az osztályviszonyok és az osztálypolitika meg a szövetségi politika összefüggései.

Mindez természetesen nem véletlen. Az oktatás és a nevelés kamatai éppen úgy jelen vannak ebben a tudatfejlődésben, mint a társadalmi hatások. A kettő találkozásának eredményeit szüretelhetjük, hiszen számos olyan filozófiai vagy társadalmi kategóriát, amely sokáig csupán elméleti tétel volt az iskolákban, egyszerűen az élet értelmezés és magyaráz meg számukra. A tudat változásainak fedezete nem csekélyebb, mint a termelés, a társadalmi élet eleven konzekvenciái. Vagyis közönségesen úgy lehetne ezt megfogalmazni: az elmélet bizonyítékait nem társadalmi jóslatokban lelik meg, hanem magyobbreszt a jelen társadalmában, gazdasági életében, politikai és közéletében.

3.

Hozzá tartozik a mai fiatalok körében szerzett tapasztalatokhoz az is, hogy ennyi kedvező változás ellenére is van velük vitatnivaló. Különösen akkor, ha személyes ügyeket elméleti vagy általános politikai rangra akarunk emelni. Ennek leginkább az az indítéka, hogy apró „sérlemeket” akarnak beilleszteni eszmerendszerünkbe — s amikor ez nem megy, az eszmék érvényesülését látják korlátozva. Ilyenkor ellenpéldák tucatjai vagy százai sem elég erősek számukra. Ha a fizikai dolgozók gyerekeiknek továbbtanulását szorgalmazó intézkedésekről van szó — az értelmiségit vagy alkalmazott származású diák hamar kétségbe vonja a társadalmi egyenlőség elvét. Ha más dolgokban már tud is dialektikusan itélni és gondolkodni — saját ügyeiben nehezen érti meg az uralkodó tendenciákat. Igazságtalanságokat sejt ott, ahol egyéni érdekei más, nagyobb érdekekkel ütköznek. Súlyos szemrehányás azonban ezért sem érheti a fiatalokat, hiszen akár egy-egyben a felnőttektől is eltanulhatták ezt a tempót.

Abban sem „rosszabbak” a felnőtteknél, hogy hajtamosak bizonyos témák háttérében társadalmi pikantériát felfedezni. Abból lehet ezt érezni, ahogyan néhány témára rákérdeznék: oldalról, kicsit sunyin, vagy „ártatlanul...” No, ezt mond meg! Erre felelj! De venni kell tőlük az ilyen lapokat is, hiszen akkor elszáll a kérdés misztikuma. Még a kivételes ügyeket — mert hiszen ilyenek is vannak akár a diplomáciában, akár a hétköznapi életben —, még azokat is megértik, ha nem ködösít a válasz!

4.

Kapásból jegyeztem föl ezeket az apróságokat szegedi ifjúsági fórumokon. Nem szeretném magas polcra emelni személyes tapasztalataimat. De azért még egy szubjektív megjegyzés nagyon ide kívánczol — nevezetesen: végtelen allergiások a mi fiataljaink arra, ha gyerekeknek, éretlen kamaszoknak tekintjük őket. Ők nagyon komolyan kérnek részt a szocialista társadalom építéséből, a munkából és a tanulásból; tiszta szívvel érdeklő őket a közélet; tudni és dolgozni akarnak; felelősséggel kívánnak részt venni mindennapi gondjaik megoldásában. Hatalmas energia feszül bennük — s ez az energia a szocialista építés fáradhatatlan és kimeríthetetlen tartaléka.

SZ. SIMON ISTVÁN